

MAREK MARIUSZ TYTKO (Cracow, Poland)
e-mail: marek.mariusz.tytko[at]uj.edu.pl

[Rec.:] Tadeusz Furgalski, *Wyrwa : Dziennik 1913-1916*. – Kraków : Księgarnia Akademicka : Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, 2011. – 187 [4] s. tabl. : il.

Książka pt. *Wyrwa : Dziennik 1913-1916* jest pierwszą pełną edycją oryginalnych, autentycznych zapisów diariusza autorstwa Tadeusza Furgalskiego ps. „Wyrwa” (1890-1916), działacza niepodległościowego, członka Związku Strzeleckiego, wychowawcy żołnierzy, posiadającego stopień oficerski, majora 5. Pułku Piechoty Legionów, który poległ w bitwie pod Kostuchnowką na Wołyniu 6/7 lipca 1916 r. Diariusz T. Furgalskiego odzwierciedla życie inteligencji w Galicji (głównie w Krakowie) przed I wojną światową oraz sprawy legionowe w okresie 1914-1916 r., w tym życie żołnierskie, bitwy i walki pozycyjne.

Dziennik T. Furgalskiego został podzielony na cztery rozdziały, według kolejnych lat jego prowadzenia (*Rok 1913, Rok 1914, Rok 1915, Rok 1916*). Do *Dziennika* zostały dołączone dwa aneksy – teksty dodatkowe autorstwa Tadeusza Furgalskiego: Aneks 1. pt. *Z dziejów mojego batalionu*, Aneks 2. pt. *Sprawozdanie z boju dnia 21 października 1915 roku*. Książka zawiera ponadto dodatkowe opracowania zagadnienia, tj. *Wstęp* (historyczno-metodologiczny) oraz studium biograficzne pt. *Tadeusz Furgalski „Wyrwa” (1890-1916)* autorstwa znanego historyka Piotra Cichorackiego. Publikacja została zaopatrzona w *Indeks osobowy* oraz *Indeks geograficzny*. Pozycja posiada siedem ilustracji.

Dziennik ma walory poznawcze i edukacyjne, nadto literackie, może być wykorzystany przez historyków do badań nad dziejami Legionów i Galicji, nadto może służyć jako materiał pomocniczy w edukacji historycznej, edukacji regionalnej, wychowaniu patriotycznym, wychowaniu wojskowemu, harcerstwie jako przykład wzoru osobowego polskiego patrioty walczącego o niepodległość Ojczyzny.

Tytuł w języku angielskim (the title in English):

[Rev.:] *Wyrwa : the Diary 1913-1916*

Abstract (Summary):

The book entitled *Wyrwa : A Diary 1913-1916* (in Polish: *Wyrwa : Dziennik 1913-1916*), written by Tadeusz Furgalski (1890-1916), concerns the period of 1913-1916. The author, who came from a family of Polish intelligentsia, described his life in Galicia, mostly in Krakow, and also his participation in The Shooters' Association and his military education. Wyrwa (the author's military pseudonym) was a soldier in World War I in the Polish Legions (1914-1916), assigned to 5th Infantry Regiment of the Legions in Volyn. He took part in the battle of Kostiuchnowka in 1916 and was killed in fighting. The book has been published in Polish.

Key words:

Tadeusz Furgalski (1890-1916), nicknamed "Wyrwa", Diary (1913-1916), Galicia, the life of the Polish intelligentsia in Galicia (1913-1914), Krakow, Shooters' Association, education of soldiers, World War I, Polish Legions (1914-1916), 5th Infantry Regiment of the Legions, Volyn, Battle of Kostiuchnowka (1916), Kostiuchnowka,

Słowa-klucze:

Tadeusz Furgalski ps. „Wyrwa” (1890-1916), dziennik (1913-1916), Galicja, życie inteligencji w Galicji (1913-1914), Kraków, Związek Strzelecki, wychowanie żołnierzy, I wojna światowa, Legiony Polskie (1914-1916), 5. Pułk Piechoty Legionów, Wołyń, bitwa pod Kostiuchnowką (1916), Kostiuchnowka

Bibliografia (Bibliography):

Furgalski Tadeusz, *Wyrwa : Dziennik 1913-1916* / Tadeusz Furgalski. – Kraków : Księgarnia Akademicka : Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, 2011. – 187 [4] s. tabl. : il. ; 24 cm. – (Biblioteka Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego ; t. 41).